

การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็ก

เล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเม็ก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

Teachers development for learning experiences integrated of children under administrator
of Nongmek district children center Nachueak Mahasarakham province

วิภาติ จันดา (Wipat Chanda)* ดร. อุรสา พรหมทา (Dr.Urasa Promta)**

อนุสรณ์ ฐิตินแก่น (Anusorn Thusinkean)**

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการ 2) เพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ผลการศึกษาสภาพและความต้องการ พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่ไม่จัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ เพราะครูผู้ดูแลเด็กไม่มั่นใจ ครูผู้ดูแลเด็กต้องการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะ เพื่อสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้ ผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า กลุ่มเป้าหมาย 13 คนมีคะแนนจากแบบทดสอบหลังสูงกว่าก่อน เฉลี่ย 25.31 และ ร้อยละ 84.36 ผลการประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ มีระดับคุณภาพโดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.35 ร้อยละ 86.95 การศึกษาดูงาน การนิเทศ สามารถ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูผู้ดูแลเด็ก จัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยความมั่นใจ ประสบผลสำเร็จในการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ได้ผลการศึกษาความพึงพอใจ พบว่าครูผู้ดูแลเด็กมีความพึงพอใจในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.24 ร้อยละ 84.81

ABSTRACT

The objectives of the research were: 1) To study the problems and needs of teacher's development for manage learning experiences integrated of children 2) To development of teachers who is take care and integrated learning experience for the children. Most of teachers do not provide an integrated learning experience to children's because they are not sure and evaluates will be require an expert to provide advice to teachers to guide the learning experience can be integrated. The development by organizing workshops to the target audience of 13 people found that is participants had an average score higher than the training , representing 84.36 an evaluation plan learning experiences integrated in the levels averaged 4.35 percent, 86.95 to study supervision can encourage teachers, child take care organized learning experiences integrated with the confidence to be successful in the planning of learning experiences available, integration found that teachers were satisfied with the development of an integrated learning experience overall level averaged 4.24 percent, 84.81

คำสำคัญ: พัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้แบบบูรณาการ

Key Words: Teachers development, learning experiences, Integrated of children

* นักศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

** อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งความก้าวหน้าทางด้านของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์เรา การศึกษาจึงเป็นพลวัต คือจะต้องปรับเปลี่ยนให้ทันและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของชาติและสังคมโลกตลอดเวลา ซึ่งสภาพสังคมที่เป็นอยู่ทุกวันนี้บุคคลที่จะอยู่รอดในสังคมได้อย่างมีความสุขจะต้องเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ต้องรู้จักคิด วางแผน ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ ปฏิบัติในวิถีทางที่ถูกต้องเหมาะสม(สุมาลี, 2551) การศึกษาคือหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ และเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรของชาติให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถยืนหยัดได้อย่างสง่างามในประชาคมโลก การจัดการศึกษาจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่การศึกษาจะต้องให้มีคุณภาพ

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปีมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัยความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงกำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้รับพัฒนาการด้านร่างกายให้เจริญเติบโตตามวัย มีสุขนิสัยที่ดี กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน มีสุขภาพจิตที่ดี มีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตใจที่คั่งมั่ง ชื่นชม แสดงออกทางศิลปะ ดนตรี กีฬา การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รักวัฒนธรรมประเพณี และรักความเป็นไทย อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อการ

เรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้มีคุณลักษณะตามวัยมีความสามารถตามวัยหรือพัฒนาการตามธรรมชาติเมื่อเด็กมีอายุถึงวัยนั้นๆผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจลักษณะตามวัยของเด็กอายุ 3 – 5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกันต้องสังเกตเด็กแต่ละคนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้เต็มความสามารถและเต็มศักยภาพ พัฒนาเด็กในแต่ละช่วงอายุอาจเร็วหรือช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการพัฒนาจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ถ้าสังเกตพบว่าเด็กไม่มีความก้าวหน้าอย่างชัดเจน ต้องพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขให้ทันเวลาที่ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2546)

การจัดการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเพราะฉะนั้นหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเอง พัฒนาการบริหารจัดการ พัฒนาคณาจารย์ เพื่อให้รู้เท่าทันศาสตร์ใหม่ๆ การพัฒนาคณาจารย์จะทำให้บุคลากรได้รับความรู้ วิทยาการสมัยใหม่ รู้เท่าทันสถานการณ์ นำศาสตร์ใหม่ๆที่ได้รับความรู้ไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ที่ดียิ่งขึ้นกว่าปัจจุบัน การที่หน่วยงานได้คัดสรรบุคลากรเข้ามาทำงานในหน่วยงานแล้ว ใช่ว่าบุคลากรเหล่านั้นจะมีความรู้ความสามารถในทุกเรื่อง ทุกสถานการณ์ ดังนั้นจำเป็นต้องยังต้องทำการพัฒนาคณาจารย์ในหน่วยงาน และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้รู้ทันกระแสการเปลี่ยนแปลง ทำให้งานนั้นประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และประสิทธิภาพของงาน (สุมาลี, 2551)

กรมการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากการประเมินพบว่า มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร เกี่ยวข้องโดยตรงสำหรับครูผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีหน้าที่ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กและจัดการเรียนรู้ให้การเรียนรู้ เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ครูผู้ดูแลเด็กไม่จัด

ประสบการณ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดประสบการณ์ไม่สอดคล้องกับหลักการจัดประสบการณ์สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัย และหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2546 ที่กำหนดให้จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่นให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้และพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมๆ กัน เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการในทุกด้านอันประกอบด้วยด้านร่างกาย, ด้านอารมณ์และจิตใจ, ด้านสังคม, และด้านสติปัญญา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้ดูแลเด็กดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้เรียนเป็นเด็กไม่กล้าแสดงออกไม่กล้าแสดงความคิดเห็นไม่ได้ทดลองและฝึกปฏิบัติจริงมีผลกระทบในต่อช่วงจังหวะทองของการสร้างเสริมพัฒนาการเด็ก เนื่องจากผู้ดูแลเด็กไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เพียงพอ หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินมาตรฐาน ควรทำการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในด้านจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยกระบวนการ วิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพื่อตนเอง เสาะแสวงหาคำตอบ จัดประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียน ได้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ เพื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน แก้ปัญหาการพัฒนาด้านตนเอง อยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุขในอนาคต (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเม็ก, 2554)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนองค์รวม จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถประยุกต์ใช้ได้เป็นอย่างดีสำหรับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะผสมผสานความรู้ต่างๆ เข้าด้วยกันมี

การเชื่อมโยงความรู้อย่างกว้างขวางทั้งยังให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในกิจกรรม คิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ได้รับประสบการณ์ตรงจากกิจกรรมดังกล่าว ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพด้านผู้เรียนด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นกระบวนการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญาและสังคมไปพร้อมๆ กันอย่างเต็มศักยภาพผ่านการเรียนรู้ โดยยึดหลักที่ว่า หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและประสบการณ์สำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548) นอกจากนั้นยังเป็นส่วนหนึ่งของเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกื้อหนุนความรู้จากการลงมือปฏิบัติ การบูรณาการด้านการจัดการเรียนการสอนยังช่วยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการใช้เหตุผลและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในด้าน พุทธพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) ดังนั้นครู ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดการเรียนการสอนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการจัดกิจกรรมดังกล่าวได้ จึงจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและถูกต้องมีประสบการณ์ในการรวมความคิด ความรู้ เจตคติ ทักษะและนำไปประสบการณ์ที่ได้รับนำไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในอนาคตได้

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยในฐานะบุคลากรคนหนึ่งของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเม็ก ตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดราษฎร์สามัคคี รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3-5 ปี จึงมีแนวคิดที่จะทำการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้ โดยผู้วิจัยได้นำกรอบความคิดเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ประกอบด้วย 1)

การกำหนดเป็นหน่วยบูรณาการ 2)การออกแบบแผนการจัดการ ประสพการณ์ 3)การเขียนแผนการจัดการ ประสพการณ์ 4) ความสอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์ของหน่วยบูรณาการ 5) การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน 6) การวัดประเมินผล นำมาเป็นตัวแปร สำคัญสำหรับการศึกษาพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนา เด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเม็กในครั้ง นี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการในการ พัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดการประสพการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการ

2. เพื่อพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการ จัด ประสพการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 13 คน วิทยากรให้ ความรู้ จำนวน 1 คน ระยะเวลาการวิจัย ระหว่างเดือน มิถุนายน – กันยายน 2556 กรอบเนื้อหาการพัฒนาครู ผู้ดูแลเด็กด้านการจัดการประสพการณ์การเรียนรู้แบบบูรณา การ ได้แก่ 1)การกำหนดเป็นหน่วยบูรณาการ 2)การ ออกแบบแผนการจัดการประสพการณ์ 3)การเขียน แผนการจัดการประสพการณ์ 4) ความสอดคล้องกับ สาระสำคัญและจุดประสงค์ของหน่วยบูรณาการ 5) การ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน 6) การวัดประเมินผล. สถานที่ทำการวิจัย ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเม็ก

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัย จำนวน 7 ฉบับ ได้แก่ 1)แบบ สนทนากลุ่ม (focus group) 2)แบบทดสอบ 3)แบบ ประเมินแผนการจัดการประสพการณ์การเรียนรู้แบบบูรณา การ 4)แบบสัมภาษณ์การศึกษาดูงาน 5)แบบนิเทศ 6) แบบสนทนากลุ่ม(focus group) (ภายหลังการพัฒนา) และ 7)แบบสอบถามความพึงพอใจ วิธีการสร้าง เครื่องมือดังนี้

1. แบบสนทนากลุ่ม (focus group) วิธีการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการประสพการณ์การเรียนรู้แบบ บูรณาการ ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการ สร้างเครื่องมือ

1.2 ศึกษากรอบการวิจัย ดังนี้1)การกำหนด เป็นหน่วยบูรณาการ 2)การออกแบบแผนการจัดการ ประสพการณ์ 3)การเขียนแผนการจัดการประสพการณ์ 4) ความสอดคล้องกับสาระสำคัญและจุดประสงค์ของหน่วย บูรณาการ 5) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 6) การวัด ประเมินผล

1.3 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการใน การวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัยและตามตัวแปร กำหนด เป็นข้อประเด็นคำถาม สร้างแบบสนทนากลุ่ม

1.4 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบ ความชัดเจนของภาษา เนื้อหาสาระ โครงสร้าง และให้ข้อเสนอแนะ

1.5 ปรับปรุงแบบสนทนากลุ่ม ตามที่อาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ ตรวจสอบความถูกต้องอีก ครั้ง

2. แบบทดสอบ มีวิธีการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง ตามกรอบการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ

2.2 วิเคราะห์กรอบการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ได้แก่ 1)การกำหนดเป็นหน่วยบูรณาการ 2)การออกแบบ แผนการจัดการประสพการณ์ 3)การเขียนแผนการจัด ประสพการณ์ 4) ความสอดคล้องกับสาระสำคัญและ จุดประสงค์ของหน่วยบูรณาการ 5) การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน 6) การวัดประเมินผล

2.3 สร้างแบบทดสอบ แบบปรนัยชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมกรอบการ พัฒนา จำนวน 40 ข้อ ใช้จริง 30 ข้อ

2.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาความเหมาะสม แก้ไข ข้อบกพร่องแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ

หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ IOC โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน
(ไพศาล, 2552)

เกณฑ์คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้
+1 = แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์
0 = ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์
-1 = แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

2.5 คัดเลือกข้อทดสอบจำนวน 30 ข้อมีค่า
ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
เกณฑ์ในการคัดเลือกข้อคำถาม 0.67 ขึ้นไป (ค่าดัชนี
ความสอดคล้องต่ำกว่า 0.67 ถือว่าใช้ไม่ได้) พิจารณา
เสียงส่วนใหญ่ของผู้เชี่ยวชาญ คือ 2 ใน 3 ผลจากการหา
ค่า IOC ของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.96

2.6 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยเพื่อ
ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

3. แบบประเมินแผนการจัดการประสบการณ์การ
เรียนรู้แบบบูรณาการ

3.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง ตามกรอบการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ

3.2 วิเคราะห์กรอบการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก
ได้แก่ 1)การกำหนดเป็นหน่วยบูรณาการ 2)การออกแบบ
แผนการจัดการประสบการณ์ 3)การเขียนแผนการจัด
ประสบการณ์ 4) ความสอดคล้องกับสาระสำคัญและ
จุดประสงค์ของหน่วยบูรณาการ 5) การจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอน 6) การวัดประเมินผล

3.3 สร้างแบบประเมินแผนการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการเสนออาจารย์ที่
ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม
ครอบคลุมด้านภาษา ด้านเนื้อหา ด้านโครงสร้าง
ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.4 นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน
ประเมินค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ
โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นข้อคำถาม
กับคุณลักษณะที่ต้องการศึกษา 0.67 ขึ้นไป (ค่าดัชนี
ความสอดคล้องต่ำกว่า 0.67 ถือว่าใช้ไม่ได้)

3.5 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ตรวจสอบอีกครั้ง จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์

4. แบบสัมภาษณ์การศึกษาฐาน

4.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง ตามกรอบการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ

4.2 วิเคราะห์กรอบการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก
ได้แก่ 1)การกำหนดเป็นหน่วยบูรณาการ 2)การออกแบบ
แผนการจัดการประสบการณ์ 3)การเขียนแผนการจัด
ประสบการณ์ 4) ความสอดคล้องกับสาระสำคัญและ
จุดประสงค์ของหน่วยบูรณาการ 5) การจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอน 6) การวัดประเมินผล

4.3 สร้างแบบสัมภาษณ์

4.4 นำแบบสัมภาษณ์ เสนออาจารย์ที่
ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม
ครอบคลุมด้านเนื้อหา ด้านโครงสร้าง ปรับปรุงตาม
ข้อเสนอแนะ

4.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ นำเสนอให้
ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความ
เหมาะสม ครอบคลุมด้านเนื้อหา และด้าน โครงสร้าง
ปรับปรุงตามคำแนะนำ

4.6 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบอีก
ครั้งหนึ่ง จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

5. แบบนิเทศ

5.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง ตามกรอบการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ

5.2 วิเคราะห์กรอบการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก
ได้แก่ 1)การกำหนดเป็นหน่วยบูรณาการ 2)การออกแบบ
แผนการจัดการประสบการณ์ 3)การเขียนแผนการจัด
ประสบการณ์ 4) ความสอดคล้องกับสาระสำคัญและ
จุดประสงค์ของหน่วยบูรณาการ 5) การจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอน 6) การวัดประเมินผล

5.2 ศึกษาหลักทฤษฎี เอกสาร แบบนิเทศ

5.3 สร้างแบบนิเทศ

5.4 นำแบบนิเทศ ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์
ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม

ครอบคลุมด้านเนื้อหา ด้านโครงสร้าง และให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

5.5 นำแบบนิเทศ ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ครอบคลุมด้านเนื้อหา และด้านโครงสร้าง

5.6 ปรับปรุงแบบนิเทศ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์

6. แบบสนทนากลุ่ม(focus group) (ภายหลังการพัฒนา)

6.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามกรอบการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ

6.2 วิเคราะห์กรอบการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ได้แก่ 1)การกำหนดเป็นหน่วยบูรณาการ 2)การออกแบบแผนการจัดการประสบการณ์ 3)การเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ 4) ความสอดคล้องกับสาระสำคัญและจุดประสงค์ของหน่วยบูรณาการ 5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน 6) การวัดประเมินผล

6.3 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการในการวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัยและตามตัวแปรกำหนดเป็นข้อคำถาม ประเด็นหรือตัวแปรตัวบ่งชี้

6.4 กำหนดประเด็นหรือตัวแปรตัวบ่งชี้มาสร้างเป็นแนวทางในการดำเนินการสนทนาหรือนำมาสร้างเป็นแนวคำถาม

6.5 เขียนร่างแบบสนทนากลุ่ม

6.6 นำแบบสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบ ความชัดเจนของภาษา เนื้อหาสาระ โครงสร้าง และให้ข้อเสนอแนะ

6.7 ปรับปรุงแบบสนทนากลุ่ม ที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ

6.8 นำแบบสนทนากลุ่มฉบับที่ตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มในลำดับต่อไป

7. แบบสอบถามความพึงพอใจ

7.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามกรอบการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ

7.2 วิเคราะห์กรอบการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก ได้แก่ 1)การกำหนดเป็นหน่วยบูรณาการ 2)การออกแบบแผนการจัดการประสบการณ์ 3)การเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ 4) ความสอดคล้องกับสาระสำคัญและจุดประสงค์ของหน่วยบูรณาการ 5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน 6) การวัดประเมินผล

7.3 กำหนดกรอบแนวคิด วัดดูประสงค์ ประเด็นที่จะศึกษาด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ ร่างแบบสอบถามความพึงพอใจ

7.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ครอบคลุมด้านเนื้อหา ด้านโครงสร้าง

7.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษานำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ครอบคลุมด้านเนื้อหา และด้านโครงสร้าง

7.6 ปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

วิธีดำเนินการ วิจัย

วิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและความต้องการในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ วิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

ดำเนินการสนทนากลุ่ม ประสานงานเรียนเชิญเป็นกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนา แจ้งวันเวลาและสถานที่ดำเนินการ ล่วงหน้า แจ้งสถานที่ วันเวลา บุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดสนทนากลุ่ม จัดเตรียมการสนทนากลุ่ม เตรียมสถานที่ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบคือ สมุดจดบันทึก บันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป เป็นต้น สถานที่จัดสนทนากลุ่มคือห้องประชุมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้าน

หนองเม็ก หมู่ 3. การดำเนินสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) เป็นผู้ออกจุดประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้เกิดแนวคิด และแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาในเรื่องสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการและแนวทางในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ใช้เวลาในการสนทนากลุ่ม 1 ชั่วโมง 30 นาที วิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม นำข้อมูลมาจัดกลุ่มแปลความตาม จุดมุ่งหมายหาความสอดคล้อง และเขียนสรุปผลการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 นำเสนอโดยการบรรยาย

ระยะที่ 2 พัฒนาคู่มือผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ

การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ผู้วิจัยนำกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) 4 ขั้นตอนของวงจร PDCA ได้แก่ 1)การวางแผน (Plan) 2) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do) 3)การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check) และ 4)การปฏิบัติการแก้ไข (Act) (วีรพงษ์, 2547) มาใช้ในการดำเนินการพัฒนาการครูผู้ดูแลดังต่อไปนี้

1. การวางแผน (Plan)

การวางแผนพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการโดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพและความต้องการในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเม็กในระยะที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการในการพัฒนาจัดทำโครงการ การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ เสนอต่อผู้บริหาร หลังจากผู้บริหารอนุมัติโครงการ ผู้วิจัยจึงได้ทำการประชุม เตรียมความพร้อม ประสานงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละกิจกรรม วางแผนการดำเนินงานพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก

2. การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do)

2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการปฏิบัติการอบรมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้พิธีเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเม็ก อำเภอ นาเชือก จังหวัด มหาสารคาม ครูผู้ดูแลเด็กทำแบบทดสอบก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ วิทยากรบรรยาย /อภิปราย/ ซักถาม ครูผู้ดูแลเด็กฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ นำเสนอผลงานการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาธิต/ปฏิบัติการกลุ่มย่อยทดสอบการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ครูผู้ดูแลเด็กสร้างขึ้น ครูผู้ดูแลเด็กทำแบบทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ วิทยากรประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่สร้างขึ้น

2.2 การศึกษาดูงาน การศึกษาดูงาน ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นเตรียมการ ประชุม ปฐกษัตริ์เกี่ยวกับสถานที่การศึกษาดูงานคัดเลือกโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย มอบหมายงานแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ติดต่อประสานงานโรงเรียนที่จะไปศึกษาดูงานประสานเรื่องการเดินทางการศึกษาดูงาน

ขั้นเดินทางไปดูงาน เก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายด้วยเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้มาแปลผล นำเสนอ โดยการบรรยาย และพรรณนาวิเคราะห์ การจัดกระทำข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง จัดกลุ่มของข้อมูลตามความมุ่งหมายตรวจสอบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ จำแนกข้อมูล วิเคราะห์ ตามประเด็นคำถาม หาความสัมพันธ์ของข้อมูล ความใกล้เคียงของข้อมูล นำมาเขียนเป็นความเรียง

2.3 การนิเทศ ปฏิบัติแผนการนิเทศภายในที่กำหนดไว้ ดังนี้ ภายหลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงานเสร็จสิ้นแล้ว กลุ่มเป้าหมายได้นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน วิทยากรและผู้บริหารนิเทศติดตามให้คำปรึกษา แนะนำ

ช่วยเหลือการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูผู้ดูแลเด็ก ตามที่กำหนดในตารางการนิเทศ นิเทศติดตามให้ความช่วยเหลือครูผู้ดูแลเด็ก แนะนำ ให้คำปรึกษา พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ต่อยอดเพิ่มเติมความรู้ โดย วิทยากรและผู้บริหารเป็นผู้นิเทศ

3. การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check)

เก็บรวมข้อมูลจากการอบรมเชิงปฏิบัติการที่วางไว้ด้วยเครื่องมือ แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ ของครูผู้ดูแลเด็ก ข้อมูลการประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการซึ่งทำการประเมินโดย วิทยากรเพื่อวัดความสามารถของครูผู้ดูแลเด็ก ข้อมูลการสัมภาษณ์ การศึกษาดูงานด้วยแบบสัมภาษณ์และข้อมูลการนิเทศด้วยแบบนิเทศผู้ซึ่งทำการนิเทศคือผู้บริหารและวิทยากร นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์และการนิเทศโดยการจัดกลุ่มข้อมูล หาความสอดคล้องนำเสนอด้วยการบรรยาย พรรณนาวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณแบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการแต่ละข้อตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม, 2553)

ระดับคุณภาพ มากที่สุด หมายถึง 5 คะแนน

ระดับคุณภาพ มาก หมายถึง 4 คะแนน

ระดับคุณภาพปานกลาง หมายถึง 3 คะแนน

ระดับคุณภาพน้อย หมายถึง 2 คะแนน

ระดับคุณภาพน้อยที่สุด หมายถึง 1 คะแนน

วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) เกณฑ์การแปลผลพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยของช่วงระดับคะแนน 5 ระดับ ดังต่อไปนี้ (บุญชม, 2553)

4.51-5.00 มีระดับคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 มีระดับคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการในระดับมาก

2.51-3.50 มีระดับคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการในระดับปานกลาง

1.51-2.50 มีระดับคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการในระดับน้อย

1.00-1.50 มีระดับคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการในระดับน้อยที่สุด

นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย (Mean)และ ร้อยละ (Percentage)

4. การปฏิบัติการแก้ไข (Act)

ดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์ผลการพัฒนาร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหารศูนย์ครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กและทำการศึกษาความพึงพอใจของครูผู้ดูแลเด็กในการดำเนินการพัฒนาในครั้งนี้ ข้อมูลความพึงพอใจในการพัฒนา นำมาสรุปผลการสนทนากลุ่ม และผลการศึกษาคความพึงพอใจการดำเนินการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มาวิเคราะห์และเขียนสรุปรายงานผลการพัฒนาผู้ดูแลเด็ก

ผลการวิจัย

ผลศึกษาระยะที่ 1 พบว่า 1)สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ในปัจจุบันพบว่าครูผู้ดูแลเด็กไม่จัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ สาเหตุเพราะครูผู้ดูแลเด็กไม่มั่นใจของด้านเทคนิควิธีการ การประยุกต์ที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน การกำหนดเป็นหน่วยบูรณาการ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การกำหนดจุดประสงค์ของหน่วยบูรณาการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ประสบการณ์ตรงประสบการณ์สำคัญสำหรับผู้เรียนรวมทั้งด้านการใช้สื่อและการวัดประเมินผล 2)ความต้องการในการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่าครูผู้ดูแลเด็กต้องการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ต้องการให้มีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำชี้แนะ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและความมั่นใจ ในการกำหนดเป็นหน่วยบูรณาการ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การกำหนดจุดประสงค์ของหน่วยบูรณาการ

การ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้
ตรงประสบการณ์สำคัญสำหรับผู้เรียนรวมทั้งด้านการใช้
สื่อและการวัดประเมินผล เพื่อให้เกิดความมั่นใจ
สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้
โดยวิธีการ การอบรมเชิงปฏิบัติการ มีการอบรมเต็ม
รูปแบบปฏิบัติการจริงมีผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญให้
ความรู้ การศึกษาดูงาน การนิเทศ เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็ก
สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้
ด้วยความมั่นใจได้

ผลศึกษาระยะที่ 2 ผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก
ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการด้วย
การอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า กลุ่มเป้าหมาย 13 คนมี
คะแนนจากแบบทดสอบหลังสูงกว่าก่อน เฉลี่ย 25.31
และ ร้อยละ 84.36 ผลการประเมินแผนการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ มีระดับคุณภาพ
โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.35 ร้อยละ 86.95
การศึกษาดูงาน การนิเทศ สามารถ ส่งเสริม สนับสนุน
ให้ครูผู้ดูแลเด็ก จัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณา
ด้วยความมั่นใจ ประสบผลสำเร็จในการใช้แผนการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้ผลการศึกษา
ความพึงพอใจ พบว่าครูผู้ดูแลเด็กมีความพึงพอใจในการ
พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ
โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.24 ร้อยละ 84.81

อภิปรายผล

ผลศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองเม็กพบว่าสภาพการจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้แบบบูรณาการ ในปัจจุบันครูผู้ดูแลเด็กไม่จัด
ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ สาเหตุเพราะครู
ผู้ดูแลเด็กไม่มั่นใจของด้านเทคนิค วิธีการ การประยุกต์ที่
เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน การกำหนดเป็นหน่วยบูรณา
การ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การกำหนด
จุดประสงค์ของหน่วยบูรณาการ การจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนที่ให้ผู้เรียนได้ตรงประสบการณ์สำคัญ
สำหรับผู้เรียนรวมทั้งด้านการใช้สื่อและการวัดประเมินผล
ครูผู้ดูแลเด็กมีความต้องการที่จะพัฒนาครูผู้ดูแลเด็ก

ต้องการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถด้านการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ในการกำหนดเป็น
หน่วยบูรณาการ การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ การจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ตรง
ประสบการณ์สำคัญสำหรับผู้เรียน สอดคล้องกับ วัฒนา
และคณะ (2550) กล่าวว่า การเขียนแผนการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้สาระที่ควรเรียนรู้และ
ประสบการณ์สำคัญที่กำหนดเป็นหน่วยบูรณาการ มา
ออกแบบเป็นแผนการจัดการประสบการณ์ยึดหลักความ
สอดคล้องกับสาระสำคัญและจุดประสงค์ของหน่วยบูรณา
การแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จีระพันธุ์(2551)
กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนารอบทุกด้าน
บรรลุจุดมุ่งหมายตามหลักสูตร ครูจำเป็นต้องวางแผนการ
จัดประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม
ร่วมกับเด็กได้อย่างเหมาะสม การเขียนแผนการจัด
ประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์
กับเด็กปฐมวัยอย่างเต็มที่ นีอร (2550)การกำหนด
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในแผนการจัดประสบการณ์ที่ดี
ต้องมีจุดประสงค์ที่สอดคล้องกับกิจกรรมและมีการวัด
ประเมินตามจุดประสงค์

ผล การ พัฒนา ความรู้ ความเข้าใจ และ
ความสามารถของครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้แบบบูรณาการ กลยุทธ์ที่ใช้คือการอบรมเชิง
ปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูผู้ดูแลเด็ก
ภายหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการครูผู้ดูแลเด็กกลุ่มเป้าหมาย
13 คน มีคะแนนการทดสอบ หลังสิ้นสุดการอบรมเชิง
ปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ เฉลี่ย
(Mean) 25.31 ผลการประเมินแผนการจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้แบบบูรณาการของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 13 คน มีระดับ
คุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณา
การโดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย(Mean) 4.35 แสดงว่า
แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ มีความเข้าใจ
และมีความสามารถด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
แบบบูรณาการและสามารถจัดการเรียนการสอนแบบ
บูรณาการได้เนื่องจาก ผลการนิเทศ พบว่าครูผู้ดูแลเด็ก จัด
ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยความมั่นใจ

ประสบผลสำเร็จในการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับการพัฒนาส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนต่อไป สอดคล้องกับ ประจักษ์(2550) ได้ทำการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ : กรณีโรงเรียนเทศบาลพลประชานุกูล สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองเมืองพล อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น 2550 ด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพราะทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนรู้แบบบูรณาการ และสามารถที่จะรู้วิธีการเชื่อมโยงและผสมผสานเนื้อหาตลอดจนกระบวนการต่างๆ ในการบูรณาการเนื้อหาวิชาต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างกลมกลืนได้จากผลการทำแบบทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มเป้าหมายมีคะแนนเฉลี่ย 21.89 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.56 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หลังจากนั้นได้พัฒนากลุ่มเป้าหมายเพื่อเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยมีวิทยากรติดตามนิเทศภายในประเมินผลงานอย่างต่อเนื่อง ผลปรากฏว่า จากการนิเทศภายในและประเมินผลงานครูสามารถเขียนแผน การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการอยู่ในระดับมากที่สุด และสามารถปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการอยู่ในระดับมาก

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำ 4 ขั้นตอนของวงจร PDCA ได้แก่ 1)การวางแผน (Plan) 2)การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do) 3)การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check) และ4)การปฏิบัติการแก้ไข (Act) (วีรพงษ์,2547) มาใช้ในการดำเนินการ โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาคือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศ กระบวนการดังกล่าวสามารถพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความสามารถด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้ ครูผู้ดูแลเด็กสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้ทุกคน แสดงให้เห็นถึงกระบวนการ PDCA เป็นกระบวนการที่ดีมีประสิทธิภาพเหมาะสำหรับการนำไปใช้

ดำเนินการพัฒนาครูได้ สอดคล้องกับ แก้วใจ(2551) ได้ศึกษาการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กน่าน้อย บ้านหนองนกเขียน โดยการใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง และการวางแผนมีส่วนร่วม การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กโดยประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)และการวางแผนแบบมีส่วนร่วม มีประสิทธิผลทำให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามวงจรเพิ่มขึ้น และมิผลทำให้การดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็กมีคุณภาพอยู่ในระดับดี เจนจิรา (2552)ได้ทำการศึกษาผลการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมทางสติปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ดำเนินการวิจัยตามรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งในแต่ละวงจรผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติ ขั้นสังเกตการณ์และขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ ผลการศึกษาพบว่าแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมทางสติปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.71 / 85.00 นักเรียนมีความพร้อมทางสติปัญญาหลังเรียน คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.00 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่มีความพร้อมทางสติปัญญาผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 เช่นกัน สอดคล้องกับ สด (2551) การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านหนองเมย อำเภอเมยวี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)พบว่า การพัฒนาบุคลากรด้านการเรียนรู้ที่มีลักษณะการผสมผสานความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน มีการเชื่อมโยงความรู้อย่างกว้างขวางทั้งยังให้ความสำคัญกับผู้เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตัวเอง ได้เรียนรู้ในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง และได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการและสามารถจัดประสบการณ์แบบบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพร้อยละ 75 และสอดคล้องกับ ยานอิน

ชิมปี (2006) ได้ศึกษาและพัฒนาครู โดย ประชุมเชิงปฏิบัติ ได้รับคำแนะนำผู้เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนจากมหาวิทยาลัย ทำให้ครูได้มีความรู้ ความเข้าใจ ได้ฝึกทักษะ ได้ปฏิบัติงานจริง จนสามารถจัดทำแผนการจัดการ ประสพการณ์ นำแผนที่ได้ไปใช้งานได้จริง ทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพแก่เด็กนักเรียนเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

ผลจากการศึกษาพบว่าครูผู้ดูแลเด็กไม่มีความมั่นใจในการจัดการประสพการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ควรดำเนินการ ดังนี้

1.1 ผู้บริหาร ควร สนับสนุนงบประมาณ ส่งเสริมการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดการประสพการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้วยกระบวนการวิธีการต่าง ๆ เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การนิเทศติดตาม เป็นต้น

1.2 ครูผู้ดูแลเด็ก พัฒนาศึกษาหาความรู้ในการจัดการประสพการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ

1.3 ครูผู้ดูแลเด็กควรศึกษาพัฒนาหาความรู้ ในด้านการออกแบบจัดกิจกรรม การจัดการประสพการณ์ ที่ใหม่ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กโดยใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านอื่นเช่น การพัฒนาการจัดทำสื่อ การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางมอนเตสซอรี การบูรณาการแนวความคิดมอนเตสซอรีสู่กิจกรรมประจำวัน และการพัฒนาด้านการวิจัยในชั้นเรียนระดับปฐมวัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาและช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร. อรุสา พรหมทา ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ อนุสรณ์ ภูสินแก่น กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กรุณาให้

ข้อเสนอแนะด้วยความเมตตาและ ผศ.ดร. ยุพาศรี ไพวรรณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร. จำเียร พลหาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นายมิชัยพลกานาณสุนันท์ พลอาษา นางนริรัตน์ พิลาโท ตำแหน่งผู้อำนวยการ ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ นางอารยา เสนาสุธรรม ที่อนุเคราะห์เป็นวิทยากรในการอบรมเชิงปฏิบัติการในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร และคณะครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเม็ก ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณนายถนอมสิล จันดา นางสาวศิริพร จันดา และนายอภิสิทธิ์ จันดา ที่เป็นกำลังใจที่ดีในการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่พระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จนสามารถบรรลุเป้าหมายในชีวิตด้านการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

แก้วใจ แสนโสม. 2551. การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กนอกระบบ

บ้านหนองนกเขียน โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง และการวางแผนแบบมีส่วนร่วม.

วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. 2548.

บูรณาการอย่างไรให้ถึงฝัน. พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.

จิระพันธุ์ พูลพัฒน์. 2551. การแก้ไขพฤติกรรมที่เป็น

ปัญหาของเด็กวัย 3-5 ปี ของผู้ดูแลเด็กในศูนย์

พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจนจิรา รักวิชา. 2552. รายงานผลการจัดประสบการณ์

แบบบูรณาการเพื่อเตรียมความพร้อมทาง
สติปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน. ผลงานทาง
วิชาการ : โรงเรียน

บ้านโคกกว้าง สพท. ขอนแก่น เขต 1.

นิอร รอดขาว. 2550. การพัฒนาความรู้และทักษะ

เบื้องต้นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์เรียนรู้แบบ Six Steps
Approach. วิทยานิพนธ์ ปริญญาคุฎฐบัณฑิต
บัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชม ศรีสะอาด. 2553. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ประจักษ์ลักษณ์ บัวกลาง. 2550. การพัฒนาครูด้านการ
จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ : กรณี
โรงเรียนเทศบาลพลประชานุกูล สังกัด
กองการศึกษา เทศบาลเมืองเมืองพล
อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์
ปริญญาคุฎฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ไพศาล วรคำ. 2552. การวิจัยทางการศึกษา (Educational
Research). กอพลินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. 2550.
ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา.

วิชาการ, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. คู่มือการ
พัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาการ
สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.

วิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนัก. 2546. หลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ
: คุรุสภา ลาดพร้าว.

วีรพงษ์ เกลิมจิระรัตน์. 2547. การควบคุมคุณภาพ—
มาตรฐานไอเอสโอ 9001. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.

สด นุตรโคตร. 2551. การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านหนองเมย
อำเภอมยวี จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์
ปริญญาคุฎฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุมาลี ชัยเจริญ. 2551. เทคโนโลยีการศึกษาหลักการ

ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. ขอนแก่น : คลัง-น่านวิทยา.

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเม็ก. 2554. รายงานการ
ประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามเกณฑ์
มาตรฐาน. มหาสารคาม : ม.ป พ.

Nyangintsimbi, Lindelwa Caroline. 2006. Human

Resoures management performance on
Primary Education for child center : A
Study of Eastern Cape, South Africa.
Master's Thesis. South Africa : University
of South Aafrica.